

Aan de voorzitter van het dagelijks bestuur van
Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland
POSTBUS 558
2300 AN LEIDEN

datum 18 mei 2020
ons kenmerk 25309
uw brief van
uw kenmerk
behandeld door L. Loupias
onderwerp Zienswijze Concept-RES Holland Rijnland
bijlage(n)

Geachte voorzitter,

U heeft onze raad gevraagd om een reactie te geven op de Concept-Regionale Energiestrategie (hierna: RES) van samenwerkingsorgaan Holland Rijnland. Wij hebben op 3 april de Concept-RES van Holland Rijnland ontvangen. De besluitvorming heeft op 18 mei door de gemeenteraad plaatsgevonden.

Proces

De Concept-RES is een eerste aanzet en alle genoemde getallen en veronderstellingen zijn nog een concept om daadwerkelijk de participatie met inwoners en betrokkenen te kunnen gaan starten vanaf 1 juni 2020. Van 1 juni 2020 tot 1 juli 2021 wordt met behulp van participatie gewerkt aan de definitieve RES 1.0 die 1 juli 2021 aangeleverd moet worden aan het Nationaal Programma RES. We begrijpen de beslissing van het NP RES om de deadline van de RES 1.0 te verschuiven naar 1 juli vanwege de vertraging die gemeenten oplopen door de maatregelen omtrent het coronavirus. De gemeenten zullen het komende jaar de tijd hard nodig hebben voor een gedegen en goed participatietraject.

Daarnaast willen we aandacht vragen voor het inpassen van innovatie en nieuwe ontwikkelingen in het proces van de RES. Het bod van vandaag is gebaseerd op de kennis van vandaag. Als er in de loop van het traject en in de tijd andere alternatieven voorbij komen of worden ontwikkeld die het open landschap minder aantasten, dienen deze meegenomen te worden in de afweging en voorgestelde keuzes.

Het Groene Hart

Als Kaag en Braassem onderkennen wij het belang van bescherming van het Groene Hart zoals de provincie dit in haar Coalitieakkoord heeft bekrachtigd. Ook wij willen het open landschap zoveel mogelijk intact houden vanwege zijn unieke waarde. Wij willen echter ook onze verantwoordelijkheid nemen en ons steentje bijdragen aan de energietransitie. Hierom

hebben we in onze Maatschappelijk Ruimtelijke Structuurvisie vastgelegd dat wij bij voorkeur grootschalige opwek realiseren nabij de hoofdinfrastructuur in onze gemeente, liefst in combinatie met particuliere initiatieven waarbij de opbrengst terugvloeit naar omwonenden (zie hieronder bij punt 3).

Inhoudelijke reactie op Concept-RES

Hieronder enkele wensen en bedenkingen van Kaag en Braassem op de Concept-Regionale Energiestrategie van Holland Rijnland:

1. Voor energiebesparing zien wij een stevige ambitie op het bordje van de gemeenten (in samenwerking met de omgevingsdienst, de woningbouwcorporaties, de energiecoöperaties, wijkverenigingen en het bedrijfsleven). Op dit moment is 'verleiden' van inwoners en kleine bedrijven het enige instrumentarium dat gemeentes tot hun beschikking hebben. Holland Rijnland geeft aan dat het Rijk hierin een belangrijke rol speelt in het op tijd beschikbaar stellen van aanvullend instrumentarium. Wij zien een risico in het niet behalen van de ambitie vanuit het Energieakkoord van Holland Rijnland uit 2017 voor energiebesparing met als gevolg een grotere opgave rond duurzame opwek. In de volgende fase zien we daarom graag hoe energiebesparing zwaarder kan worden ingezet.
2. Wij ondersteunen de regionale aanpak voor de duurzame opwek, tegelijkertijd willen wij aangeven dat het voor ons niet vanzelfsprekend is dat wij als gemeente Kaag en Braassem de verduurzaming voor de regio oplossen. We zien daarbij ook een relatie met het in beeld brengen van andere ruimtelijke claims binnen de regio (bedrijventerreinen, woningen, inclusief het ruimtebeslag dat gekoppeld is aan het uitbreiden/verzwaren van het elektriciteitsnetwerk.) We begrijpen dat het nu nog te vroeg is, maar wij zijn van mening dat de nadere uitwerking in de volgende fase een integraal beeld zou moeten bevatten waarin ook de andere, hiervoor genoemde, ruimtelijke claims meegenomen worden en een koppeling gemaakt moet worden met de Omgevingsvisie.
3. De ligging van onze gemeente in het Groene Hart zien wij als een grote kwaliteit: het open landschap waarderen wij en willen we behouden. Bij voorkeur plaatsen we de energiebronnen nabij bestaande infrastructuren als A4 of N207. Voor de locatiekeuze hechten wij aan draagvlak van de omgeving en zetten wij ons er voor in dat de energieopbrengsten ten gunste komen aan (direct) omwonenden. Tegelijkertijd willen we ook ruimte bieden aan lokale initiatieven (zon of wind) opgezet voor en door particulieren.
4. Voor de volgende fase vinden wij het belangrijk dat verder gewerkt wordt aan de sociaal economische randvoorwaarden voor het realiseren van grootschalige duurzame opwek. Dit houdt in hoe en op welke manier de inwoners kunnen meeprofiteren van de opwek in hun omgeving. Zonder gemeenten lokaal maatwerk te ontzeggen, moeten we in de regio naar een gelijk speelveld en duidelijkheid voor onze inwoners en kan het niet zo zijn dat elke gemeente afwijkende voorwaarden voor inwoners kent.

5. Voor wat betreft duurzame mobiliteit zien wij een leidende rol, met name voor het rijk, om het aandeel van de A4 op de totale CO₂-uitstoot door verkeer en vervoer in Holland Rijnland te beperken.
6. Voor wat betreft de warmterotonde vanuit Rotterdam: hier hebben wij geen bezwaar tegen. Wij verwachten echter niet dat deze warmterotonde tot en met Kaag en Braassem zal reiken. Voor onze omgeving zullen andere, creatieve oplossingen moeten komen die voorkomen dat alle warmte geëlektrificeerd moet worden opgewekt (en daarmee een nog hogere claim op het elektriciteitsgebruik zal leggen en daarmee voor een grotere opwekopgave).
7. De aanleg van zonnevelden hebben een enorme impact op ons open landschap en dragen daarnaast relatief beperkt bij aan de opwek van duurzame energie. Als Kaag en Braassem spreken wij ons daarom uit tegen de aanleg van deze zonnevelden.
8. Gelet op de zich snel ontwikkelende technologie en het niet willen doorvoeren van onherroepelijke ingrepen, roepen wij op zo veel mogelijk te temporiseren met de meest ingrijpende maatregelen. En de komende 10 jaar vooral in te zetten op 'no-regret' maatregelen, om zo later in te kunnen spelen op het beschikbaar komen van technologische ontwikkelingen met minder impact op landschap en ruimtegebruik.
9. Op dit moment worden overal in Europa in sneltreinvaart gasnetten aangelegd omdat aardgas als relatief 'schone' brandstof wordt gezien, die zeker nodig is in de transitiefase naar verder vergroening. Daarnaast worden de kansen van het in de toekomst gebruiken van het bestaande gasnet voor het transport van waterstof, met de dag hoger ingeschat. Het is daarom hoogst onverstandig op dit moment afscheid te nemen van ons uitgebreide en goed functionerende gasnet, wat later een belangrijke rol in de energietransitie kan vervullen. Wij zouden graag willen dat de instandhouding van het bestaande gasnet een plaats krijgt in de concept RES.
10. Als het gaat om de bandbreedte bandbreedte met een boven- en ondergrens van het bod in deze RES, zouden wij graag zien dat in een bijlage de boven- en de ondergrens verder uiteen wordt gezet, inclusief een overzicht van de restricties die ervoor zorgen dat de realisatie lager binnen de bandbreedte uitkomt.

Wanneer Holland Rijnland gehoor geeft aan onze opmerkingen kan de raad akkoord gaan met de Concept RES, in ieder geval met de daarin opgenomen bandbreedte en concept bod. Voor vragen of opmerkingen kunt u contact met ons opnemen via de griffie.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,

de gemeentesecretaris,

M.E. Spreij

de burgemeester,

mr. K.M. van der Velde-Menting

